

Sygn. akt I C 608/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

30 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Rafał Cieszyński

Protokolant Ewelina Kiałka

po rozpoznaniu na rozprawie 19 grudnia 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko A. T.

o zapłatę

I. uchyla nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z 28 września 2012 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 597/12;

II. zasądza od pozwanego A. T. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 342.709,15 zł (trzysta czterdzieści dwa tysiące siedemset dziewięć złotych piętnaście groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od 14 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty;

III. nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu powodowi kosztów procesu;

IV. przyznaje adwokatowi R. K. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu kwotę 8.856 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu A. T. z urzędu;

V. obciąża Skarb Państwa opłatą od zarzutów od obowiązku uiszczenia której pozwany został zwolniony.

Sygn. akt I C 608/13

UZASADNIENIE

Pozwem z 05 grudnia 2012 roku powód (...) S.A. z siedzibą we W. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie od pozwanego kwoty 342.709,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 14 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że zawarł z pozwanym umowę leasingu numer (...). Na zabezpieczenie roszczeń wynikających z umowy pozwany wystawił weksel in blanco bez protestu i upoważnił powoda do jego wypełnienia zgodnie ze złożoną łącznie z wekslem deklaracją wekslową. W związku z zaległościami w spłacie rat leasingowych, umowa została rozwiązana. Po rozliczeniu umowy, powód wypełnił weksel zgodnie z deklaracją wekslową i wezwał pozwanego do wykupienia weksla 13 sierpnia 2012 roku, jednakże w wyznaczonym terminie weksel nie został wykupiony.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym Sąd Okręgowy we Wrocławiu w Wydziale I. Cywilnym, w sprawie o sygn. akt I Nc 597/12 nakazał pozwanemu A. T., aby zapłacił z weksla na rzecz powoda kwotę 342.709,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 14 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 4.284 zł tytułem kosztów procesu.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł zarzuty, domagając się uchylecia nakazu zapłaty w całości, oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazywał, iż dochodzone przez powoda roszczenia nie znajdują oparcia w obowiązujących przepisach prawa, a ponadto weksel został przez powoda uzupełniony niezgodnie z deklaracją wekslową. W dalszej kolejności pozwany zarzucał, iż powód wywodzi swoje roszczenia z tytułu umowy leasingu, tymczasem dołączył do pozwu umowę pożyczki. Pozwany zwracał tymczasem uwagę na to, iż żadna umowa pożyczki nie została mu przez pozwanego wypowiedziana. Pozwany podnosił również, że powód nie umożliwił mu przed wypełnieniem weksla in blanco zapoznanie się z jego oryginałem, a w wezwaniu do zapłaty zobowiązań nie wskazał nawet czasu i miejsca, w którym pozwany może to uczynić. Pozwany wskazał ponadto, iż nie zgadza się z wyliczeniami dokonаныmi w pozwie, a dotyczącymi rzekomej zaległości z tytułu łączącej strony umowy.

Postanowieniem z 26 kwietnia 2013 roku Sąd ustanowił dla powoda, na jego wniosek, pełnomocnika z urzędu.

W piśmie przygotowawczym z 15 lipca 2013 roku, stanowiącym odpowiedź na zarzuty, powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, wnosząc o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty i zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W pierwszej kolejności powód wyjaśnił, iż w pozwie omyłkowo powołał się na umowę leasingu, natomiast w istocie strony łączyła umowa pożyczki numer (...), z tytułu której został wystawiony przedmiotowy weksel. Powód podkreślał, że w związku z niedotrzymaniem przez pozwanego terminów płatności rat pożyczki, pismem z 03 listopada 2011 roku powód poinformował pozwanego o rozwiązaniu umowy ze skutkiem natychmiastowym i postawieniu pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności. Zadłużenie pozwanego obejmuje kwotę 140.779,94 zł tytułem niezapłaconych rat pożyczki wymagalnych przed dniem rozwiązania umowy, kwotę 169.806,56 zł tytułem pozostałych rat pożyczki, które stały się wymagalne w związku z rozwiązaniem umowy pożyczki, kwotę 30.299,59 zł tytułem odsetek od nieterminowych płatności oraz kwotę 1.823,06 zł tytułem poniesionych przez powoda kosztów ubezpieczenia. Odnosząc się do zarzutów pozwanego, powód wskazywał, że weksel wypełniony został zgodnie z deklaracją wekslową, natomiast poszczególne należności składające się na zadłużenie pozwanego wynikające z umowy pożyczki numer (...) zostały szczegółowo wskazane przez powoda w wezwaniu do wykupienia weksla, skierowanym do pozwanego przed data wytoczenia powództwa. Powód zaznaczał także, iż wbrew twierdzeniom pozwanego, w piśmie wzywającym do wykupienia weksla, poinformował pozwanego o miejscu i czasie, w którym ma nastąpić wykup.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny, istotny dla rozstrzygnięcia sprawy:

02 czerwca 2011 roku powód (...) S.A. z siedzibą we W. jako pożyczkodawca zawarł z pozwanym A. T., jako pożyczkobiorcą, umowę pożyczki numer (...) na kwotę 274.703,21 zł. Zgodnie z umową, pożyczka miała być spłacona przez pozwanego w 72 miesięcznych ratach, których wysokość ustalana była w oparciu o zmienną stopę procentową, uzależnioną od wysokości stopy WIBOR dla depozytów jednomiesięcznych.

(dowód: umowa pożyczki numer (...) z 02 czerwca 2011 r. k. 187-189,

harmonogram rat k. 97-98,

Ogólne Warunki Umowy Pożyczki k. 192-194,

harmonogram spłat do umowy numer (...) z uwzględnieniem stawki WIBOR k. 102-103)

Na zabezpieczenie roszczeń wynikających z zawartej umowy, pozwany wystawił na zlecenie (...) S.A. weksel in blanco bez protestu. Zgodnie z treścią deklaracji wekslowej, powód miał prawo wypełnić weksel w każdym czasie, na sumę odpowiadającą zadłużeniu pożyczkobiorcy z tytułu umowy pożyczki numer (...), łącznie z odsetkami i kosztami oraz weksel ten opatrzyć datą płatności według swego uznania, zawiadamiając o powyższym pozwanego, na siedem dni przed terminem płatności weksla.

(dowód: weksel k. 4,

deklaracja wekslowa z 31.05.2011 r. k. 5)

Środki pieniężne z tytułu udzielonej przez powoda pożyczki przeznaczone zostały na zakup koparko-ładowarki marki K., typ (...). Spłata jednej z rat pożyczki w wysokości 160.494,44 zł, której termin płatności przypadał do 30 września 2011 roku, miała nastąpić ze środków pochodzących z dopłaty przyznanej pozwanemu przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ostatecznie jednak, pomimo zawartej z pozwanym umowy o przyznanie pomocy, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa odmówiła A. T. wypłaty oczekiwanego dofinansowania.

Na pojeździe zakupionym ze środków uzyskanych z pożyczki, ustanowiony został zastaw rejestrowy na rzecz powoda. Pojazd ten, zgodnie z § 14 Ogólnych Warunków Umowy Pożyczki, polegał obowiązkowemu ubezpieczeniu w zakresie OC i AC, którego koszty obciążały pożyczkobiorcę.

(dowód: umowa pożyczki numer (...) k. 187-189,

harmonogram rat k. 97-98,

certyfi kat ubezpieczenia numer (...) k. 131,

informacja o wysokości składki (...) k. 132,

zestawienie nieopłaconych składek k.133-171,

Ogólne Warunki Umowy Pożyczki k. 192-194,

przesłuchanie pozwanego A. T. elektroniczny protokół rozprawy z 10 grudnia 2013 roku, od 00:06:14 do 00:23:33)

W związku z powstaniem zaległości w zapłacie trzeciej i czwartej raty pożyczki wraz z ratą ubezpieczenia w łącznej kwocie 163.999,39 zł, pismem z 12 października 2011 roku powód wezwał pozwanego do uregulowania zadłużenia w terminie 3 dni, pod rygorem rozwiązania umowy pożyczki ze skutkiem natychmiastowym. Wobec braku spłaty zadłużenia we wskazanym terminie, pismem z 03 listopada 2011 roku powód poinformował pozwanego o rozwiązaniu umowy pożyczki numer (...) ze skutkiem natychmiastowym oraz wezwał go do uregulowania całej pozostałej do spłaty kwoty pożyczki wraz z zaległościami, w łącznej kwocie 346.765,27 zł, w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. Powyższe pismo zostało doręczone pozwanemu 08 listopada 2011 roku.

(dowód: pismo powoda z 12.10.2011 r. wraz z dowodem nadania k. 104-106,

pismo powoda z 03.11.2011 r. wraz z potwierdzeniem odbioru k. 107-108)

Z uwagi na niespłacenie przez pozwanego zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki, powód wypełnił weksel in blanco na kwotę 342.709,15 zł i pismem z 26 lipca 2012 roku wezwał A. T. do wykupu weksla 13 sierpnia 2012 roku w siedzibie (...) S.A., znajdującej się we W., przy ul. (...). Kwota, na którą wypełniony został weksel obejmowała następujące należności: kwotę 140.779,94 zł tytułem niespłaconych rat pożyczki wymagalnych przed dniem rozwiązania umowy pożyczki, kwotę 169.806,56 zł tytułem pozostałych rat, które stały się wymagalne w związku z rozwiązaniem umowy pożyczki, kwotę 30.299,59 zł tytułem odsetek od nieterminowych płatności oraz kwotę 1.823,06 zł tytułem poniesionych przez powoda kosztów ubezpieczenia.

(dowód: weksel k. 4,

wezwanie do wykupienia weksla z 26.07.2012 r. k. 6,

nota odsetkowa z 27.07.2012 r. k. 7,

nota obciążeniowa numer (...) z 13.06.2011 r. k. 110,

faktura VAT numer (...) z 24.06.2011 r. k. 111,

faktura VAT numer (...) z 14.10.2011 r. k. 112,

faktura VAT numer (...) z 14.09.2011 r. k. 113,

faktura VAT numer (...) z 12.08.2011 r. k. 114,

faktura VAT numer (...) z 14.07.2011 r. k. 115,

faktura VAT numer (...) z 17.08.2011 r. k. 116)

Pismem z 16 sierpnia 2012 roku pozwany zwrócił się do powoda z wnioskiem o niewypełnianie wystawionego przez niego weksła, proponując ponowne nawiązanie przez strony umowy pożyczki i jej spłatę zgodnie z ustalonym dotychczas harmonogramem. Jednocześnie pozwany wskazał, iż nie została jeszcze ostatecznie rozstrzygnięta kwestia dofinansowania z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, z której miała być częściowo spłacona przedmiotowa pożyczka.

(dowód: pismo pozwanego z 16.08.2012 r. k. 196)

Na poczet spłaty zobowiązania z tytułu umowy pożyczki numer (...) pozwany uiścił w okresie od 01 lipca 2011 r. do 30 maja 2012 roku ogółem kwotę 37.508,50 zł. Od czerwca 2012 roku A. T. zaprzestał spłacania zadłużenia względem powoda.

(dowód: pismo z 13.12.2013 r. k. 197,

przesłuchanie pozwanego A. T. elektroniczny protokół rozprawy z 10 grudnia 2013 roku, od 00:06:14 do 00:23:33)

Zgodnie z § 11 ust. 1 Ogólnych Warunków Umów Pożyczki obowiązujących w (...) S.A. z siedzibą we W., w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków umowy, a w szczególności jeżeli pożyczkobiorca dopuści się opóźnienia w stosunku do którejkolwiek raty, pożyczkodawca zastrzega sobie prawo według własnego wyboru do postawienia pożyczki w całości lub w części w stan natychmiastowej wymagalności lub zażądania dodatkowego zabezpieczenia pożyczki, jednostronnego ustalenia nowego harmonogramu umowy, jednostronnego ustalenia wcześniejszego terminu spłaty pożyczki.

W przypadku niezapłacenia przez pożyczkobiorcę którejkolwiek raty w ustalonym terminie lub zapłacenia jej w niepełnej wysokości, pożyczkodawca w następnym dniu po tym terminie przenosi niezapłaconą kwotę na rachunek zadłużenia przeterminowanego. Od niezapłaconej w terminie raty lub części kapitału pobierane są odsetki karne w wysokości podwójnych odsetek ustawowych (§ 11 ust. 2 Ogólnych Warunków Umów Pożyczki).

(dowód: Ogólne Warunki Umowy Pożyczki k. 192-194)

Pozwany A. T. utrzymuje się z prowadzenia gospodarstwa rolnego o powierzchni 3,0151 ha, na które uzyskuje dopłaty wynoszące średnio 15.000 – 18.000 zł rocznie.

(dowód: przesłuchanie pozwanego A. T. elektroniczny protokół rozprawy z 10 grudnia 2013 roku, od 00:06:14 do 00:23:33)

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 342.709,15 zł wraz z odsetkami od 14 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania. Dochodzona pozwem należność wynikała z weksła

gwarancyjnego wystawionego przez pozwanego A. T., jako zabezpieczenie roszczeń wynikających z wiążącej strony umowy pożyczki numer (...). W związku z powstaniem zaległości z tytułu tejże umowy, powód wypełnił weksel in blanco na kwotę odpowiadającą zadłużeniu pożyczkobiorcy oraz wezwał pozwanego do wykupu weksla, czego w określonym terminie A. T. nie uczynił.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z 28 września 2012 roku, Sąd Okręgowy we Wrocławiu nakazał pozwanemu zapłacić powodowi kwotę dochodzoną pozwem wraz z odsetkami oraz kosztami procesu.

W związku z wniesionymi przez pozwanego zarzutami od powyższego nakazu zapłaty, w których pozwany odwołał się do łączącej strony umowy pożyczki numer (...), istniejącej między stronami spór, z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przeniósł się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym w postępowaniu nakazowym, po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, dopuszczalne jest powoływanie się na podstawę faktyczną i prawną, wynikającą z łączącej strony stosunku prawnego, w związku z którym został wystawiony weksel gwarancyjny. Wystawienie weksla gwarancyjnego ma bowiem na celu zabezpieczenie zobowiązania ze stosunku cywilnoprawnego i polega na tym, że dłużnik stosunku „podstawowego” podpisuje blankiet wekslowy, wręcza go wierzycielowi, upoważniając go do wypełnienia stosownie do wyników obrachunku „podstawowego” stosunku prawnego. Przez te czynności przydana zostaje wierzycielowi dodatkowa podstawa w postaci zobowiązania wekslowego. Umożliwia to wierzycielom dochodzenie roszczeń nie tylko w drodze zwykłego procesu, lecz także w postępowaniu odrębnym nakazowym (vide: uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 07 stycznia 1967 r., sygn. akt III CZP 19/66, OSNCP 1968/5, poz. 79, uchwała Połączonych Izb: Cywilnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 24 kwietnia 1972 r., sygn. akt III PZP 17/70, OSNCP 1973/5, poz. 72).

W treści wniesionych od nakazu zapłaty zarzutów pozwany zasadniczo nie kwestionował ciężącego na nim obowiązku spłaty zadłużenia z tytułu umowy pożyczki zawartej 02 czerwca 2011 roku. Pozwany nie zaprzeczał również temu, iż od sierpnia 2011 roku zalegał ze spłatą pożyczki zaciągniętej u powoda, natomiast we wrześniu 2011 roku nie uiścił czwartej raty pożyczki, wynoszącej 160.494,44 zł, która miała być sfinansowana ze środków uzyskanych tytułem dopłaty od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Zaskarżając wydany na podstawie weksla nakaz zapłaty, pozwany w szczególności zarzucał, że przedmiotowy weksel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem wekslowym. Dalej pozwany podnosił, iż w treści pozwu, powód powołał się na umowę leasingu, tymczasem stron nie łączył tego rodzaju stosunek zobowiązaniowy. Jednocześnie, w ocenie pozwanego, błędne powołanie się przez powoda na umowę leasingu, z uwagi na prekluzję dowodową, wyklucza możliwość sprostowania danych odnośnie podstawy wystawienia weksla na dalszym etapie procesu. W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany zakwestionował również sam fakt wypowiedzenia umowy pożyczki przez powoda, jak również wskazał, iż nie zgadza się z wysokością zadłużenia, ujawnioną na spornym wekslu.

Ustosunkowując się kolejno do wskazanych wyżej zarzutów, na wstępie wypada zaznaczyć, iż zostały one sformułowane przez pozwanego w sposób ogólnikowy, bez powołania jakichkolwiek dowodów, które mogłyby wpłynąć na odmienną ocenę Sądu odnośnie zgłoszonego w pozwie roszczenia.

Przede wszystkim wskazać należy, iż wbrew twierdzeniom pozwanego, powołanie się przez powoda w treści pozwu na umowę leasingu, zamiast umowy pożyczki, nie przekreśla możliwości sprostowania powyższej omyłki w piśmie stanowiącym odpowiedź na wniesione przez pozwanego zarzuty od nakazu zapłaty, co też powód uczynił. Podkreślenia bowiem wymaga, że w niniejszej sprawie (...) S.A. z siedzibą we W. dochodził należności z tytułu weksla gwarancyjnego, stąd na etapie wniesienia pozwu wystarczającym było przedłożenie samego weksla wraz z deklaracją wekslową oraz wezwaniem dłużnika do zapłaty należności. Wniesienie zarzutów od nakazu zapłaty, „przeniosło” przedmiotowy spór na płaszczyznę stosunku podstawowego, który legł u podstaw wystawienia weksla i dopiero na tym etapie postępowania powstała konieczność odniesienia się przez powoda do łączącej strony umowy, którą niewątpliwie była umowa pożyczki numer (...), zawarta 02 czerwca 2011 roku. Jednocześnie zastrzec należy, iż pomimo błędnego oznaczenia charakteru wiążącej strony umowy, do jej treści nawiązuje zarówno sam dokument weksla gwarancyjnego,

jak i deklaracji wekslowej. Pozwany zatem miał świadomość co do tego, z jakiego tytułu powstała należność, na którą wypełniony został weksel.

Niezasadny był nadto zarzut pozwanego dotyczący wypełnienia przedmiotowego weksla przez powoda niezgodnie z treścią deklaracji wekslowej.

Odnosząc się do tego zarzutu, w pierwszej kolejności należy podkreślić, że stosownie do art. 10 ustawy z 28 kwietnia 1936 roku prawo wekslowe (Dz. U. z 1936 r., nr 376, poz. 282 ze zm.) jeżeli weksel niezupełny w chwili wystawienia uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosował się do tego porozumienia, chyba że nabył on weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Z treści cytowanego przepisu wynika zatem, że zarzut wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z zawartym porozumieniem może być skuteczny wobec osoby, która otrzymała weksel bezpośrednio od wystawcy i uzupełniła go albo nabyła weksel in blanco niewypełniony. Ciężar dowodu zawarcia umowy regulującej sposób wypełnienia weksla oraz wypełnienia weksla niezgodnie z umową ciąży na wekslowo zobowiązanym (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z 24 lutego 1928 r., sygn. akt I C 2161/27, Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego 1928, poz. 40). Jednocześnie podkreślić trzeba, że skutecznie podniesiony zarzut wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie powoduje nieważności weksla, jak też nie uchyla w każdym przypadku w całości zobowiązania wekslowego wystawcy, lecz je jedynie ogranicza bądź modyfikuje. Dłużnik będzie odpowiadał ale wyłącznie w takich granicach, jakie odpowiadają jego woli, wyrażonej w porozumieniu wekslowym (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2006 r., sygn. akt V CSK 70/06, OSN 2007, nr 4, poz. 59).

Z treści przedstawionych dotychczas wywodów jednoznacznie wynika, iż formułując zarzut dotyczący wpisania nieprawidłowej sumy na wekslu, na pozwanym spoczywał ciężar wykazania, że rzeczywista wysokość ciężącego na nim zobowiązania była niższa, aniżeli suma wpisana na wekslu. W realiach przedmiotowej sprawy okoliczności tej pozwany zdaniem Sądu nie wykazał.

Powód natomiast, przedkładając dokumenty w postaci: umowy pożyczki numer (...) wraz z Ogólnymi Warunkami Umów Pożyczki, harmonogramu spłaty rat pożyczki oraz faktur i not odsetkowych, w sposób nie budzący wątpliwości udowodnił wysokość dochodzonego pozwem roszczenia. Nadmienić przy tym wypada, iż sam pozwany, w trakcie przesłuchania przez Sądem, potwierdził fakt zaprzestania spłaty na rzecz powoda rat pożyczki, zaś przedłożone przez niego raporty księgowo, dotyczące wpłat dokonywanych na poczet spornej umowy, zgadzają się z wycenieniami powoda, ujętymi w rozliczeniu końcowym.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż na sumę wekslową, dochodzoną w niniejszym postępowaniu, składały się następujące należności: kwota 140.779,94 zł tytułem zaległości wynikających z wystawionych faktur, kwota 169.806,56 zł tytułem pozostałych rat pożyczki, które stały się wymagalne w związku z rozwiązaniem umowy ze skutkiem natychmiastowym, kwota 30.299,59 zł tytułem odsetek od nieterminowych płatności, wyliczonych na dzień 16.07.2012 r., oraz kwota 1.823,06 zł tytułem poniesionych przez powoda kosztów ubezpieczenia.

Żądanie przez powoda zapłaty tak wyliczonych kwot wynikało z faktu rozwiązania łączącej strony umowy pożyczki numer (...) ze skutkiem natychmiastowym oraz postawienia wynikającego z niej zobowiązania pożyczkobiorcy w stan wymagalności. Powyższe uprawnienie powoda do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia znajdowało oparcie w treści § 11 Ogólnych Warunków Umów Pożyczki, który stanowi, iż w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków zawartej umowy, a w szczególności, gdy pożyczkobiorca opóźnia się z zapłatą którejkolwiek z rat, pożyczkodawca może rozwiązać umowę pożyczki ze skutkiem natychmiastowym. Wobec bezspornej okoliczności zaprzestania przez pozwanego spłaty rat zaciągniętej pożyczki, powód miał zatem prawo do rozwiązania tejże umowy, skutkiem czego było postawienie zobowiązania z umowy pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności. Opisane powyżej skutki nieterminowej spłaty rat pożyczki niewątpliwie były znane pozwanemu A. T., którym sam przyznał na rozprawie, iż przed podpisaniem spornej umowy zapoznał się z jej treścią oraz z treścią Ogólnych Warunków Umów Pożyczki, stosowanych u powoda.

Jednocześnie wskazać należy, że brak natychmiastowej spłaty przez pozwanego całości zadłużenia wynikającego z umowy, o które został wezwany pismem z 12 października 2011 roku, uprawniał pożyczkodawcę, zgodnie z treścią podpisanej przez strony deklaracji wekslowej, do wypełnienia wystawionego przez pozwanego weksla in blanco, na kwotę odpowiadającą zadłużeniu z tytułu umowy pożyczki numer (...), łącznie z odsetkami i kosztami. Zaznaczyć w tym miejscu wypada, iż przed wypełnieniem weksla powód wezwał pozwanego do zapłaty całej kwoty zadłużenia, uprzedzając o zamiarze skorzystania z zabezpieczenia w postaci wystawionego przez A. T. weksla in blanco. Niekwestionowanym przez pozwanego był fakt, iż w określonym terminie, nie dokonał on spłaty ciężącego na nim zobowiązania, co rodziło po stronie powoda uprawnienie do wypełnienia weksla.

Jednocześnie podkreślić trzeba, iż okoliczności, które legły u podstaw zaprzestania przez pozwanego spłaty zaciągniętej pożyczki, w szczególności związane z odmową wypłaty przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oczekiwanego przez pozwanego dofinansowania, nie mają znaczenia dla samej zasadności dokonanego przez powoda rozwiązania spornej umowy ze skutkiem natychmiastowym oraz skorzystania przez niego z zabezpieczenia wynikających z tej umowy roszczeń. Zawierając przedmiotową umowę oraz godząc się na ustalony harmonogram spłaty pożyczki, pozwany przyjął na siebie ryzyko związane ze spłatą zaciągniętego zobowiązania, mając przy tym świadomość, iż w dacie podpisania umowy, kwestia spodziewanej dopłaty nie była jeszcze ostatecznie rozstrzygnięta. Pomimo niewątpliwie trudnej sytuacji, w jakiej znalazł się pozwany w związku z odmową wypłaty dofinansowania, nie można wymagać od powoda rezygnacji z przysługujących mu uprawnień związanych z dochodzeniem roszczeń powstałych na tle niewykonania przez pozwanego zobowiązania, wynikającego z umowy pożyczki. Kwestie związane z odmową przez pożyczkodawcę wnioskowanego przez A. T. „przesunięcia” płatności czwartej raty w wysokości 160.494,44 zł na koniec okresu spłaty pożyczki, nie mogły zatem zmienić oceny, poddanego pod rozagę Sądu żądania.

W świetle poczynionych dotychczas ustaleń wedle Sądu należało uznać, iż na gruncie rozpoznawanej sprawy pozwany nie wykazał, by przedmiotowy weksel wypełniony został przez powodową spółkę w sposób niezgodny z porozumieniem wekslowym.

Zdaniem Sądu niezrozumiałe były nadto twierdzenia pozwanego, jakoby łącząca strony umowa pożyczki numer (...) nie została skutecznie rozwiązana przez powoda.

Jak już wspomniano powyżej, wobec powstania po stronie pożyczkobiorcy zaległości w spłacie rat udzielonej pożyczki, powód, w piśmie z 03 listopada 2011 roku oświadczył pozwanemu, iż rozwiązuje sporną umowę ze skutkiem natychmiastowym oraz wezwał go do uregulowania całej pozostałej do spłaty kwoty pożyczki wraz z zaległościami, w łącznej kwocie 346.765,27 zł. Uprawnienie do rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym powód wywodził z treści § 11 Ogólnych Warunków Umów Pożyczki, które stanowiły integralną część wiążącej strony umowy. Powyższe pismo, zawierające oświadczenie o rozwiązaniu umowy zostało doręczone pozwanemu 08 listopada 2011 roku, co wynika z załączonego przez powoda potwierdzenia odbioru. Skoro zatem zaktualizowały się przesłanki do skorzystania przez powoda z możliwości rozwiązania umowy pożyczki numer (...) i powód złożył w tym przedmiocie stosowne oświadczenie, wedle Sądu nie sposób przyjąć, iż umowa ta nadal obowiązuje między stronami.

W toku procesu pozwany podnosił również zarzut, iż nie miał on możliwości zapoznania się z treścią weksla oraz nie znał miejsca i czasu jego wykupu. Powyższe twierdzenia pozwanego należało uznać za nieuzasadnione albowiem z treści pisma wzywającego do wykupienia weksla, wprost wynika, że powód poinformował A. T. o wypełnieniu weksla na kwotę 342.709,15 zł i złożeniu go do wykupienia w siedzibie (...) S.A., która mieści się we W. przy ul. (...). W piśmie tym powód podał również numer rachunku bankowego, na który należy uiścić należność. Skoro pozwany przyznał fakt otrzymania powyższego wezwania, w którym zawarte były wszelkie informacje dotyczące miejsca i czasu wykupu weksla, zdaniem Sądu należało uznać, iż pozwany miał możliwość zapoznania się z treścią weksla oraz dokonania jego wykupu, zgodnie z podaną przez powoda informacją, zawartą w powołanym wezwaniu.

Reasumując całokształt poczynionych rozważań należało stwierdzić, iż zgłoszone w pozwie roszczenie było zasadne i w całości zasługiwało na uwzględnienie.

Z uwagi na zmianę zawartego w nakazie zapłaty orzeczenia o kosztach procesu, o którym będzie mowa poniżej, Sąd w punkcie I. sentencji wyroku uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z 28 września 2012 roku, w sprawie o sygn. akt I Nc 597/12.

W punkcie II. sentencji wyroku Sąd zasądził od pozwanego A. T. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 342.709,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 14 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty (punkt II. sentencji wyroku). Odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty liczone są od następnego dnia po dacie, w której zgodnie z wezwaniem powoda, pozwany miał dokonać wykupu weksla.

W punkcie III. sentencji wyroku Sąd, na podstawie art. 102 k.p.c., odstąpił od obciążenia pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz powoda kosztów procesu. W ocenie Sądu po stronie pozwanego zachodziły szczególne okoliczności, o których mowa w powołanym przepisie, związane przede wszystkim z jego trudną sytuacją materialną, która była również podstawą do zwolnienia A. T. z kosztów opłaty sądowej od zarzutów. Sąd miał na uwadze, że pozwany posiada niewielkie gospodarstwo rolne, utrzymując się wyłącznie z dopłat rolnych rzędu 15.000-18.000 zł rocznie. Jednocześnie wskazać trzeba, iż z uwagi na zajęcie w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty, koparko-ładowarki zakupionej przez pozwanego, uruchomiona przez niego pozarolnicza działalność gospodarza aktualnie nie przynosi żadnych dochodów. Opisana wyżej sytuacja materialna pozwanego, wyrażająca się w skromnych dochodach i braku wartościowego majątku, zdaniem Sądu poddaje zarazem pod wątpliwość zasadność udzielenia pozwanemu tak wysokiej kwoty pożyczki przez powoda. Jak należy sądzić, już na datę zawarcia spornej umowy, pozwany nie dawał gwarancji należytej spłaty zobowiązania, stąd w ocenie Sądu, pozwany winien był liczyć się z koniecznością dochodzenia swych roszczeń na drodze sądowej. Skoro zatem pozwany przyjął na siebie ryzyko udzielenia pozwanemu spornej pożyczki, powstałe z tego koszty procesu, wedle Sądu winny obciążać właśnie powoda.

Z uwagi na to, iż pozwany korzystał w sprawie z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, Sąd w punkcie III. sentencji wyroku przyznał adwokatowi z powyższego tytułu kwotę 8.856 zł, na którą złożyła się kwota 7200 zł, wynikająca z § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 461), podwyższona o podatek VAT.

Wobec zwolnienia pozwanego od kosztów sądowych w sprawie, a zarazem braku możliwości obciążenia tymi kosztami powoda, koszty nieuiszczonej opłaty od zarzutów, stosownie do art. 113 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz. U. 2010 r. Nr 90, poz. 594, z późn. zm.) obciążają Skarb Państwa (punkt V. sentencji wyroku).